

Öppna landskap

Det finns säkert lika många sätt att börja en musikkariär på som det finns musikkariärer. Min började en gråmulen försommardag när jag var 48 år gammal.

Sedan en tid hade jag varit bekant med Ulf Lundells trogne följeslagare och gitarrist Janne Bark. Vi brukade då och då ringa varandra för att ”byta lite personkemi” och skvallra om vad som pågick i musikbranschen.

Under en av Jannes turnéer med Ulf skrev jag av någon anledning ett långt brev. Jag minns inte vad det handlade om men jag kommer ihåg att det var någon våldsamt historia som jag målade upp enligt alla konstens regler.

Några dagar efter att Janne fått brevet ringde han för att säga att han ville träffa mig över en öl eller en kopp kaffe. Jag föreslog att han skulle komma till mitt hem där vi i lugn och ro kunde sitta i min gäststuga/studio och njuta varsin honungsdoftande dansk årgångsöl. Mitt hem ligger på en sluttning med en bedårande utsikt över det öppna Halländska landskapet, inte långt från den plats där Ulf Lundell en gång skrev sin stora sång ”Öppna landskap”. I min studio borgar ett 10 kvm stort panoramafönster för att man när som helst kan insupa det öppna landskapets bedårande skönhet.

Den ödestyngda platsen några år senare under en låtskrivarsession med den amerikanske artisten Troy Olsen

Så fort jag ställt fram ölfaskorna pekade Janne förmanande mot mig och sade: ”Ben! Du skall börja skriva låtar – nu och omedelbart!”

Jag tittade förvånat på honom och funderade över hans glöd som i denna stund var lite starkare än vad den annars latent är. Uppgivet förklarade jag för honom att jag aldrig skrivit en låt i hela mitt liv förutom de halvt sinnessjuka vaggvisor jag totat ihop till mina döttrar när de var små. Med nästan samma eld som Jannes förklarade jag dessutom att det var omöjligt för mig att skriva populär-musiklåtar. Detta bland annat för att jag inte vågade ge mig in på att skriva sånger om brusten, drömd, sviken, glödande, trånande, böljande, lycklig och olycklig kärlek som jag uppfattade det som obligatoriskt att skriva för att få sin musik spelad.

För att stilla min nyfikenhet frågade jag ändå Janne vad skälet till hans ivriga uppmaning var. Då tog han fram brevet jag skrivit till honom och som tydligen roat honom en ensam hotellafton. Som vanligt hade jag

uppenbarligen skrivit i gränslandet mellan gråt, skratt, hopp och förtvivlan och det jag totat ihop hade tydligen fallit i smaken.

Samtidigt som Janne spände ögonen i mig och stötte det hoprullade brevet mot mig förklarade han barskt: "Du skall skriva låtar precis som Du skrivit detta brev!"

Jag tittade förvånat på honom och tänkte: "låååånga låtar".

Min fåfänga och bekvämlighet påbjöd att jag häftigt argumenterade mot. Men Janne stod på sig och med allt tilltagande iver helt enkel krävde han att jag inom en vecka skulle presentera en låt vare sig jag ville eller inte. Förtvivlat utropade jag till honom: "Ja, men *vad* skall jag skriva om då?"

Då kastade sig Janne upp i ett sådant viggt språng som endast Janne Bark kan prestera på, eller vid sidan av, en scen. Han ställde sig bredbent framför panoramafönstret, slog ut händerna mot det öppna landskapet och sade:

"Skriv om det här! Det gjorde Uffe och det funkade jättebra!"

I det läget var det inte långt från att jag handgripligt kastade ut min vän från studion. Vilket påbud – att slänga ihop en låt i stil och klass med Ulf Lundells "Öppna landskap". Men i musikbranschen får man lära sig att bita ihop. Denna kunskap fick jag just användning för och jag tackade med ett krokigt leende Janne för tipset.

När ölen var urdrucken var det dags för Janne att åka. Som vanligt lämnade han ett stort tomrum med tråkvarnande tystnad efter sig när han gick ut ur rummet. Jag blev ensam kvar stirrandes ut genom fönstret. På vimpeln som sitter i min flaggstång konstaterade jag att denna vårdag hade vinden bytt sin nordliga riktning mot en mer sydvästlig. På sina ställen började det skimra grönt i det annars så smutsigt gråbruna buskaget nere i backen. Molntäcket var något hundratal meter högre upp än det annars brukar ligga då det som ett lock under den mörka årstiden höljer Halland i ett konstant dunkel.

Trots att rummet kändes tomt blev jag lätt inombords bara av tanken att sommaren var på antågande och av att jag just med milt våld tvingats skriva min allra första sång. Jag fattade pennan och började plita ner dagens intryck precis enligt de riktlinjer Janne givit mig:

*Dag för dag vrider vinden
från nord mot sydväst
och mitt hjärta fylls av glädje
inför sommaren, årets fest*

Några veckor senare stod Janne och jag i en riktig musikstudio ... och en låtskrivarkarriär hade tagit sin början.

Hur gick det då för låten? Jo, den fick namnet "Halländsk försommar" och kan absolut inte mätas med Ulf Lundells "Öppna landskap" vare sig som musikstycke eller som STIM-generator. Faktum är att till denna dag har låten inte spelats en enda gång i svensk radio, inte ens i Radio P4 Halland. Men för min del gör det inget. Tack vare att Janne stod på sig blev "Halländsk försommar" min första älskade "låt-bebis" och kommer alltid att ligga närmast mitt hjärta så länge jag lever. Jannes obändiga stöd har dessutom lett till att det blivit många radiospelade låtar sedan dess. Dessutom har jag i Janne fått två vänner för livet; en i honom själv och en i musiken.

Ben Olander

Halländsk försommar

Dag för dag vrider vinden
från nord mot sydväst
och mitt hjärta fylls av glädje
inför sommaren, årets fest;
när sädesfälten böljar
mot havets blå rand
där vindarna är ljumma
och bär värme till vår strand

Jag höjer blicken upp mot himlen
där flydda fåglar nu når land,
de rider upp på vindarna
i sin färd från fjärran strand.
Snart kan de nå sin vila
efter månaden av flykt,
i Hallands tysta skogar
kan de sova lugnt och tryggt.

Nu när solen återvänder
till vår stela frusna jord
fylls snart kvällens ljuva stiltje
av dofter ägnade sommarens bord,
som när jordgubbsknoppen brister
och flädern står i blom
då säger mina sinnen
att vintern fått sin dom

Utmed gårdsgården syns ett rådjur,
hon ståtar där så glatt.
Hennes ungar hack i hälen
leker levnadsglada spratt.
Nu fylls skogen av feta knoppar
som ger dem kraft och mod
att klara första höstens stormar
och livets återstod.

Sakta skrider tidens timme
mot när solen når sin topp
på himlavalvets bana
i evighetens lopp.
Då faller mörkret åter
över Hallands sköna kust
och välver oss i vila
inför sommarens levnadslust.

(Text och musik: B. Olander 1998)